

Theerzszak Sakszitauze

június 5, 2016

Tsai ígéri, hogy új fejezet kezdődik Tajvan számára

Tsai Ing-wen elnökasszony, aki május 20-án tett esküt Tajpejben, mint a Kínai Köztársaság (Tajvan) 14. elnöke, az Elnöki Palotánál több mint 20,000 fős belföldi és külföldi hallgatóság előtt tartott beiktatási beszédében ígéretet tett, hogy új szintre emeli Tajvan demokratikus fejlődését egy egységesebb, hatékonyabb és pragmatikusabb korszak megnyitásával.

„Azon fogunk dolgozni, hogy fenntartsuk a békét és stabilitást a szoros-közi kapcsolatokban” mondta Tsai. „A szoros-közi kapcsolatok a regionális béke és kollektív biztonság felépítésének nélkülözhetetlen részévé váltak”.

„Ebben a folyamatban Tajvan a béke rendíthetetlen őre lesz, aki aktívan részt vesz, és mindig jelen van. Erőfeszítéseket fogunk tenni a béke előmozdítására, a demokratikus intézmények megerősítésére, az egyetértés megszilárdítására és a külvilág felé egy egységes álláspont képviselőtére.”

Tsai szerint a párbeszéd és a kommunikáció elengedhetetlen a sikerhez, hozzátéve: a kormányzat azon fog dolgozni, hogy ebből a célból fenntartsa a már meglévő szoros-közi mechanizmusokat.

„A politikai alapok vonatkozásában né-

hány kulcsfontosságú elemről szeretnék beszélni. Elsőként arról, hogy 1992-ben tárgyalások folytak a szoros két oldalát képviselő intézmények között, megegyezés jött létre, hogy félreteszik a nézetkülönbségeket. Ez történelmi tény.”

A két intézmény a tajpeji központú Szoros-közi Alapítvány (Straits Exchange Foundation) és a pekingi központú Szövetség a Tajvan-szorosközi Kapcsolatokért – melyek a térség kommunikációs csatornáinak megindulásáért és fenntartásáért felelős félhivatalos szervezetek.

„Másrészt, fontos tényező a Kínai Köztársaság meglévő alkotmányos rendje. Har-

Exkluzív tartalom

**Tsai elnökasszony
beiktatása**

madrészt pedig több mint húsz évig tartó tárgyalási folyamatot és együttműködés jellemez a szoros két oldala közötti kapcsolatot. A negyedik fontos elem a demokrácia elvére és a tajvani lakosság túlnyomó többségének akaratára épül.”

„Tajvan megkerülhetetlen partnere lesz a nemzetközi közösségnek,” mondta Tsai, hozzátéve, hogy „a béke érdemi közvetítőjeként”, Tajvan azt javasolja, hogy tegyék féle a Kelet-kínai-tengeri és a dél-kínai-tengeri vitákat, annak érdekében, hogy közös fejlődést lehessen elérni. „Tajvan példaértékű polgára a világközösségnek,” mondta Tsai. „Kitartóan fenntartjuk a béke, szabadság, demokrácia és emberi jogok univerzális értékeit. Ennek szellemében csatlakozunk a közös értékeket valló, a világot érintő ügyekért együtt aggódó szövetséghez. Tovább mélyítjük kapcsolatainkat barátságos demokráciákkal, beleértve az Egyesült Államokat, Japánt és Európát, hogy tovább fejleszthessük a közös értékeken alapuló többoldalú együttműködést.”

Az elnök szerint Tajvan nem marad távol, amikor a globális felmelegedés és a klímaváltozás megelőzéséről lesz szó, valamint részt vesz a nemzetközi együttműködésben az aktuális globális kérdések területén, beleértve a humanitárius segélyek nyújtását, az orvosi segítséget, a járványok megelőzését és kutatását, a terrorizmus és a nemzetközi bűnözés elleni harcot.

Tsai szerint Tajvan részt vesz majd a nemzetközi gazdasági és kereskedelmi együttműködésben, beilleszkedve a jelentős regionális üzleti és kereskedelmi építményekbe, mint a Csendes-óceáni Partnerséget valamint a Regionális Átfogó Gazdasági Partnerséget. Tsai megemlítette, hogy a Délre Irányuló Új Politika értelmében, Tajvan bővíti dinamikus kapcsolatait In-

diával és a Délkelet-Ázsiai Nemzetek Szövetségének tagjaival. A politikai program fontos alkotóeleme a Tsai által kidolgozott Gazdasági Fejlődési Terv Új Modelljének Tajvan számára.

Ezen kívül, az új kormány célkitűzései közé tartozik, hogy új lendületet adjon a növekedésnek. Ennek elérésére öt jelentős innovációs iparágat fejlesztését helyezték kilátásba.

A szociális védőháló erősítése szintén kulcsfontosságú terület az új kormány számára, úgy mint a gazdasági struktúrák átalakítása,

valamint a társadalmi igazságosság és igazságszolgáltatás elérése. Ide tartozik a nyugdíjreform, a hosszú távú egészségügyi ellátás, valamint Tajvan demokratikus intézményeinek fejlesztése.

Tsai szerint a tajvani nép egyetlen egy okból választott új elnököt és kormányt: a problémák megoldására. Megfogadja, hogy becsületesen szembenéz a kihívásokkal és vállalja a feladatokat, ugyanakkor minden egyes állampolgárt felkér, hogy nyújtsa kezét és vegyen részt Tajvan jövőjének kialakításában.

A beiktatási ceremónián 59 ország és terület csaknem 700 közméltósága vett részt, köztük voltak a Kínai Köztársaság 22 diplomáciai szövetségesének képviselői. Az ünnepséget változatos zenei és kulturális előadások gazdagították, a „Menetelve a tajvani demokráciáért” (March of Taiwan Democracy) darabot hazai csoportok adták elő. A rendezvény végén megszólalt az „Ilha Formosa” című dal, mely be volt tiltva a szükségállapot 38 éve alatt, közben a Kínai Köztársaság légi erejének Thunder Tigers Légi Akrobatikai Csapata végzett átrepülési gyakorlatokat.

Tsai köztársasági elnök beiktatási beszédének teljes szövegéért látogass el az Elnöki Hivatal honlapjára.

a Legislative Yuan tulajdona

Tsai elnökasszony öt legfőbb politikai reformja

Source: Taiwan Review

Generációs Igazságtétel

- * Segítségnyújtás a fiataloknak munkakereséshez és új vállalkozás indításához
- * Enyhíteni a terheket, amit a lakhatás és a családtagok gondozásának kérdése helyez a fiatal családokra
- * Nyugdíjreform és a fiskális politikai megfelelő alátámasztása a jelenlegi és jövőbeli generációk előnyére

Kormányzati Intézmények

- * Javítani az állampolgárokkal való kommunikációt a kormányzati politikák mögötti motivációkkal kapcsolatban
- * Elérhetővé tenni a kormányzat kezében lévő információkat az ellenzéki pártok számára is
- * „Egy megálló” szolgálati ablakok létrehozása a legfontosabb ügyekben, valamint az elavult személyzeti és szervezeti struktúra felülvizsgálata

A törvényhozás

- * Alkotmányos reform, mely lehetővé teszi, hogy a törvényhozás jobban tükrözze az emberek akarátát;
- * Biztosítani, hogy a rendszer garantál egy semleges törvényhozási elnököt
- * Támogatni a törvényhozási alkalmazotti ügynökségek kutatási képességeit, profeszionalizmusát és pártatlanságát

Átmeneti Igazságosság

- * Hivatalos bocsánatkérés felajánlása a kormányzat nevében az elnyomásért és kiszákmányolásért, melyet az őslakos emberek elszenvedtek
- * Visszaállítani a történelmi igazságot a korábbi kormányzatok erőszak- és kényszeralkalmazásáról
- * Dolgozni azon, hogy garantálhassák: egy politikai párt sem részesülhet jogtalanul a megszerzett vagyontól

A partizánhelyzet vége

- * Véget vetni a kibékíthetetlen ellentéteknek és a rosszindulatú harcnak a politikai pártok között
- * Közelebbi hozni egymáshoz azokat, akik támogatják a progresszív ötleteket, és létrehozni egy reform szövetséget
- * Előmozdítani a belső szolidaritást, hogy a világ egy egységes Tajvant lásson

Új útra tér az országgyűlés

Miután első ízben többséget ért el a Demokratikus Haladás Pártja (Democratic Progressive Party, DPP), az országgyűlés hatékonyságának és átláthatóságának javítására törekszik.

Oscar Chung írása
Taiwan Review

A január 16.-i általános választások átalakították Tajvan politikai színterét. A Demokratikus Haladás Pártjának elnöke, Tsai Ing-wen, győztesen került ki az elnöki versenyből, míg pártja első ízben ért el parla-

menti többséget. A DPP a 9. törvényhozási testület 113 helyéből 68-at nyert el, messze megelőzve fő ellenfelét a Kuomintang-ot (KMT), mely teljes bukásként a korábbi 64 mandátuma helyett csak 35 mandátumot

tudott megszerezni.

Az új országgyűlés február 1.-én gyűlt össze, hogy megválassza elnökét. A DPP jelölte, tehát a biztos befutó, Su Jia-Chyuan lett. Su 74 szavazatot ért el, miután hat nem DPP-hez tartozó parlamenti képviselő támogatását is elnyerte, könnyedén legyőzve versenytársát, a KMT parlamenti képviselőjét Lai Shyh-bao-t. Tsai Chi-chang DPP jelöltet külön szavazáson választották meg alelnöknek.

Annak ellenére, hogy a DPP az 5. és 6. országgyűlési ciklus legnagyobb önálló partja volt 2002 és 2008 között, korábban soha nem rendelkezett valódi többséggel.

Parlamenten kívüli kifejezéssel élve a kék koalíció, mely a KMT-ből az Első Népi Pártból (People's First Party) és az Új Pártból (New Party) állt, számszerűleg jelentősen meghaladta a zöld koalíciót, mely a DPP-ből és kisebb pártokból állt, ide tartozott például a Tajvani Szolidaritási Unió (Taiwan Solidarity Union). Tsai elnök asszonyt beiktatták május 20.-i beiktatása óta a DPP első ízben rendelkezik kormányzati többséggel.

A párt az országgyűlés reformját kampánya egyik központi témájaként kezelte, kijelentve, hogy a testület képviseleti szerepét növelni kell, az elnöknek pedig semlegesebbnek kell lennie. Miután esküt tett, Su bejelentette, hogy ő és helyettese azonnal lemondanak összes DPP tisztségükről, annak érdekében, hogy biztosítsák semle-

gességüket. Az új elnök felhasználta ezt az alkalmat arra is, hogy kifejezze szándékát a törvényhozó testület átláthatóságának és szakszerűségének növelésére. „Annak érdekében, hogy véget lehessen vetni az elmérgesedett harcnak a törvényhozás politikai pártjai között, azzal kell kezdenünk, hogy biztosítjuk az elnök semlegességét,” mondta Su. „Ahhoz, hogy a nép elvárásainak megfelelően, a parlamentnek nyílt hozzáállást kell tanúsítania and el kell nyernie az emberek bizalmát.”

Nagyobb nyitottság

A KMT veterán parlamenti képviselője, Lai, azt mondta, hogy a törvényhozás már eléggé átlátható, rámutatott, hogy 2009, februárja óta online is követni lehet a plenáris és a bizottsági üléseket. A testület nyolc állandó bizottsággal rendelkezik, mindegyik külön területtel foglalkozik. „Mostanáig a pártok közötti tárgyalások voltak rejtve a nyilvánosság elől,” mondta Lai.

Chang Hung-lin, a Tajpej központú Citizen Congress Watch (CCW, Állampolgárok Országgyűlést Figyelő Szervezete) nonprofit szervezet ügyvezető igazgatója szerint a tajvani parlament, sok más nemzet parlamentjével összehasonlítva, viszonylag magas szintű átláthatósággal rendelkezik. Azt is kijelentette azonban, hogy a pártok közötti zárt ajtó mögötti tárgyalások rendszere lehetővé tette a törvényhozóknak, hogy olyan egyezségeket kössenek, melyek nem feltétlenül szolgálták a nép érdekét.

Huang Chung-hsin

A Törvényhozási Testület Jogainak Gyakorlására vonatkozó törvény, mely 1999. januárjában lépett életbe, előírja, hogy a frakcióvezetők közötti találkozókra videó- és hangfelvételt kell készíteni, és ezeket a felvételeket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. Chang szerint ennek ellenére a mostani parlamenti ülést megelőzően, a parlament csak kivonatolt írásos dokumentumokat adott ki a találkozók eredményeiről. Válaszul Su felhívására, hogy legyen nagyobb az átláthatóság, a felvételeket teljes terjedelemben hozták nyilvánosságra a jelenlegi parlamenti ülészek kezdete óta.

A pártok közötti tárgyalások világszerte gyakoriak. Tajvanon a parlamenti folyamatok hivatalos részét képezték mióta 1999. februárjában, a 4. törvényhozási ciklus kezdetekor életbe lépett Törvényhozási Testület Jogainak Gyakorlására vonatkozó törvény. „Mivel ezek a találkozók a törvényhozási eljárás hivatalos részét képezik, tartalmukat nyilvánosságra kell hozni,” mondta Chang.

A CCW ügyvezető igazgatója úgy véli: jobb törvényhozáshoz vezet majd, ha alapos vizsgálatnak vetik alá ezeket a megbeszéléseket. „Az emberek azt várják a törvényhozóktól, hogy sok kutatómunkát végezzenek, hogy annak alapján érdemi vita alakulhasson ki a lényeges kérdésekről, valamint hatékony törvényeket alkotassanak, azonban korábban Tajvanra az volt a jellemző, hogy sok parlamenti képviselő egyéb dolgokkal szerette eltölteni az idejét, például esküvőkön és temetéseken való részvétellel választókerületükben, ez azért volt így, mert előre tudták, hogy megegyezésre jutnak majd a pártok közötti tárgyalásokon, kellő rálátás hiányában is,” mondta. Su elnök február közepén találkozott a CCW képviselőivel, kifejezte támogatását az iránt, hogy újabb lépéssel növeljék a

parlament átláthatóságát, lehetővé téve az érdekelt feleknek és a nagyközönségnek, hogy beülhessenek parlamenti bizottsági ülésekre. Jelenleg ezt tiltja a Törvényhozási Testület Jogainak Gyakorlására vonatkozó törvény eljárási rendjének 61. cikkelye.

Az ülésterem mindkét oldalán elhelyezkedő képviselők támogatják, hogy a bizottsági üléseket a közönség látogathassa, bár Lai megjegyezte: fontos, hogy ezt megelőzően világos szabályokat fektessenek le. „Senki sem ellenzi a parlamenti átláthatóságot, azonban először meg kell tenni az ehhez szükséges intézkedéseket,” mondta. „Mi történik, ha a látogatók megzavarják a találkozókat vagy megfenyegetik a bizottsági tagokat, hogy erőszakot alkalmaznak velük szemben?”

Minden évben két parlamenti ülészek van, az ülészek körülbelül négy hónapig tartanak. A 9. törvényhozás beiktatási ülése február 19.-én volt. Su kifejezte reményét, hogy az eljárási szabályok módosítani lehet és a vonatkozó bizottsági intézkedéseket időben be lehet vezetni, lehetővé téve, hogy a nagyközönség tagjai részt vehessenek a bizottsági üléseken a soron következő szeptemberi ülészek kezdetétől.

Tervek a jövőre és a törvénykezési napirend

Az országgyűlés vezetői számos nagyléptékű változtatást fontolgatnak a nemzeti parlament működésében. A testület tagjai már megállapodtak az ülések televíziós közvetítéséről, a próbaadások április 8-án kezdődtek. „Egész biztosan elkezdjük a parlamenti találkozók és ügyek televíziós közvetítését, de először meg kell oldanunk az ehhez kapcsolódó szabályozási és költségvetési ügyeket,” Su elnök ezt a megjegyzést tette a CCW képviselőivel létrejött februári találkozásán.

Egy másik elképzelés, mely az utóbbi néhány hónapban merült fel, a törvényhozási testület átköltöztetése. Jelenleg Tajpej belvárosában helyezkedik el, Tajvan középső vagy déli részén lévő városba szeretnék áthelyezni, például Taichung-ba. Su és helyettese támogatják, hogy a parlament Taichung-ba költözzön, kijelentve, hogy ez elősegítené a regionális fejlesztést.

Ezenkívül felhívások történtek, hogy adjanak nagyobb nyomozati hatalmat a törvényhozóknak. Jelenleg felhívhatják a kormányzati szervek tagjait, hogy kérdéseikre válaszoljanak és szolgáltatassanak részükre adatokat. Azonban egyes parlamenti képviselők és szakértők szeretnék kiterjeszteni ezeket a jogköröket a magánszemélyekre és a szervezetekre is.

A CCW-t képviselő Chang teljes egészében támogatja, hogy tegyék lehetővé a törvényhozók részére a vizsgálatok folytatását, kijelentette: „A törvényhozásnak teljes egészében tájékozottnak kell lennie, ahhoz, hogy döntést hozhasson.” Adatvédelmi aggályok merültek fel a lépés kapcsán,

A Legislative Yuan tulajdona

azonban Chang szerint amint átláthatóbb lesz a testület, az állampolgárok könnyebben belenyugszanak, hogy a törvényhozók nagyobb nyomozati hatalomhoz jutnak.

A parlamenti reform távolról sem az egyetlen naprendi pontja az új törvényhozásnak. A DPP és a KMT külön-külön több mint 30 jogszabály tervezetet nyújtott be a jelenlegi ülészakon belüli megvitatásra. A javaslatok között sok olyan ügy szerepel, melyet az elmúlt években nagy közfigyelem kísért, például az élelmiszerbiztonság, a hosszú távú gondozási szolgáltatások, valamint a katasztrófavédelem. Az utóbbi kérdésről sokat vitatkoztak a február 6-i földrengést követően, mely 117 ember halálát okozta a dél tajvani Tainan városában.

A DPP frakció prioritást adott azoknak a törvényeknek, melyek a politikai pártok vagyonára, valamint a szoros közti megállapodásokra vonatkoznak. „Mivel a DPP elnyerte az elnöki pozíciót és a biztos többséget a törvényhozásban, képesnek kell lennie arra, hogy fő célkitűzéseit megvalósítsa,” mondta Chang. „Ez hatalmas lehetőség, azonban a kormányzati többségi státusz jelentős nyomással és óriási felelősséggel is jár.”

A döntő szavazat

Szavazók, aktivisták és képviselők egy új generációja megváltoztatja Tajvan politikai képét.

*Pat Gao írása
Taiwan Review*

Az idej elnökválasztás eredményét nagyban formálták a fiatalok szavazatai. A Demokratikus Fejlődés Pártjának (DPP) elnöksége, a január 16-i választáson a

szavazatok 56%-val győztesként kiemelkedő Tsai Ing-wen támogatói sokkal fiatalabban voltak, mint az ellenfelek, a Kuomintang (KMT) és az Első Néppárt jelöltjeinek

szavazói. A választást megelőző közvélemény kutatások szerint a 40 alattiak 60%-a preferálta Tsai-t, és még ennél is nagyobb volt az arány a 30 alattiak körében.

A fiatalabb generációk növekvő politikai részvétele pedig löketet adott az úgynevezett harmadik erőnek – vagyis az olyan politikai pártoknak, amelyek nem tar-

Chin Hung-hao

toznak a hagyományos kék és zöld, vagyok KMT és DPP táborba. A legfigyelemreméltóbb ezek közül az Új Erő Pártja (NPP), melyet 2015 elején alapítottak és jelenleg a harmadik legnagyobb párt a 113-ülésű Törvényhozó Yuan-ben.

A törvényhozásért folytatott küzdelemben, amely az elnökválasztással párhuzamosan zajlott, ez a fejlődő párt három területi helyet is megnyert, beleértve egyet a közép-tajvani Taichung városból, illetve két listás helyt is. Az listás pozícióknál az emberek a politikai pártokra adják le szavazatukat, és később a párt dönti el, kit ültet a törvényhozásba. Az eredmények Taichung-ban kimondottan jelentősek, az NPP jelöltje, az 1982-ben született Hung Tzu-yung megverte a KMT-s Yang Chiung-ying-et, aki egymást követően a hatodik törvényhozásbeli ciklusára készült.

Tragédiából átváltozás

Az NPP-s Hung útja az egyszerű irodai munkából a magas rangú képviselőség felé egy tragikus eseményt követő felháborodással kezdődött. 2013 júliusa elején Hung Tzu-yung öccse, Hung Chung-chiu elhunyt a hadseregben, két nappal azelőtt, hogy letöltötte volna kötelező kato-

nai szolgálatát. Hung egy büntetőszolgálat végrehajtása közben halt meg, és kétségek

merültek fel halála körülményeit, illetve azt illetően, hogy a katonaság vajon visszatart-e szabálysértéssel kapcsolatos bizonyítékokat. Ennek eredményeképpen tüntetők ezrei vonultak fel a Nemzetvédelmi Minisztérium épülete előtt Tajpejben

július 20-án, hogy felszólítsák a minisztériumot az alapos kivizsgálásra, és azok katonai alkalmazottak megbüntetésére, akik hozzájárulhattak a férfi halálához.

Két héttel ezt követően, a később Fehér Pólós Mozgalom néven elhíresült eseményen több mint 100,000 ember vonult végig a Ketagalan sugárúton Tajpejben, a fiatal katona temetésének estéjén. A tüntetések petíciókhoz, majd kivizsgáláshoz vezettek, melyek eredményeként több katonasági alkalmazottat börtönbüntetésre ítélték, és módosították a Katonai Büntetőeljárás Törvényt, amely kimondja, hogy béke idején a magánjogi bíróságok ítélnének a hadsereg tagjai felett.

Akcióba lendülve

A fiatalabb szavazók magas szintű támogatása már segítette a DPP-nek megszerezhető sikert elérnie a 2014-es országos szintű helyhatósági választásokon. A választások során a DPP az ország 22 törvényhatósági területén, megyéjében és 13 megyei jogú városában nyerte el a legmagasabb hivatalt.

A helyi politikában megjelenő vérfrissítésnek köszönhetően a kisebb pártok is kaptak egy löketet. A huszonhét éves Xavi-

er Wang például az észak-tajvani Taoyuan város képviselője lett. A Tajvani Zöld Pártot képviseli, melyet 1996-ban alapítottak, és szövetséget kötött az ideai országgyűlési választásokra az újonnan alapított Szociáldemokrata Párttal. Szintén 2014-ben a huszonhat éves Hsueh Cheng-yi, aki korábban a Fák pártjához tartozott, de újabban függetlenként indul, helyet nyert az észak-keleti Yilan megyében.

Mielőtt az NPP megalakult volna, sok

j e l e n l e g i
tagja vett részt számos társadalmi mozgalomban, melyek országszerte virágoztak. Az aktivisták összegyűltek, hogy kormányzati politikák ellen tiltakozzanak olyan területeken,

Courtesy of New Power Party

mint a munkajogok és az atomenergia, a mezőgazdasági földszerzések vagy a közösségi gyűlések szabályozása. Ezek a tüntetések voltak az NPP alapításának első lépései, jegyezte meg Chen Ting-hao, a párt politikai és hírosztályáról. Az NPP a választások alatt partnerséget kötött a DPP-vel, árulta el Chen, „de a kormányzó párt mindig egy visszafogottabb álláspontot képvisel. [...] mi szókimondóbbak és kitartóbbak leszünk, főleg a nemzeti identitást és társadalmi igazságosságot érintő kérdésekben.”

A Kína faktor

Tajvan kapcsolata a szárazföldi Kínával az új pártok létrehozásához és a nemzet

politikai környezetének újraformálásához vezető központi kérdés volt. „A Kína faktor” – jegyezte meg Huang – volt a katalizátora a 2014. március 18-tól április 10-ig tartó diáktüntetéseknek. 24 nap alatt több ezer ember (legtöbbjük egyetemi diák) gyűlt össze és foglalta el a Legislative Yuan-t, hogy tiltakozzon a bejelentett szoros-közi szolgáltatási paktum ellen.

Az aktivisták kifejezték aggodalmukat, hogy a megegyezés a szárazföldi Kína gaz-

dasági és politikai beavatkozásához vezethet. A tüntetők között volt Lim Tshioun-tso, akit a legtöbben Freddy Lim néven ismernek, a heavy metál banda, a Cht-honic éneke-se. A 40 éves rock énekes

ezt követően segédkezett az NPP megalapításában, és jelenleg a törvényhozásban képviseli a pártot.

A március 18-án kezdődött tüntetési kampány, melyet a tüntetők által hordott virág után Napraforgó Mozgalomnak neveztek el, a szolgáltatási kereskedelmi paktum áttekintésének elhalasztásához vezetett, amíg el nem fogadnak egy, a szoros-közti tárgyalásokat érintő felügyeleti törvényt.

A felügyeleti törvény jelenleg az első ülést februárban megkezdő új törvényhozás egyik legfontosabb prioritása. „Lehet, hogy a fiatalok túl idealisztikusak, és túl irreálisak” mondta Huang Hou-ming, „de ők a fejlődés motorjai.”

Fenntartható harmónia építése

Joshua Jih Pan környezetbarát építészet iránti szenvedélye a high-tech szektort is a fenntartható tervek felé kormányozza.

*Oscar Chung írása, Taiwan Review
Képek: J.J. Pan and Partners*

A tavalyi év egy késő őszi délutánján Kalifornia Alameda megyéjében, a Fremont sugárúton hagyományos kínai oroszlán táncosok tartottak élő fellépést a Delta Electronics Inc.-hez tartozó Delta Americas központjának megnyitójának ünneplése részeként. Az épület fontos mérföldkő mind a tajvani technológiai óriásnak, mind az építészeti tervekért felelős férfinak, Joshua Ji Pan-nek. „Ez a valaha épült legzöldebb Delte épület. Geotermikus fűtéssel, szellőzéssel és légkondicionáló rendszerrel rendelkezik, amely a hagyományos rendszerekhez képest 60 százalékkal csökkenti az energiafogyasztását, és az olyan elemekkel, mint a napkollektorok, segít az épületnek közelebb kerülni a megcélzott nettó zéró üvegházhatású gáz kibocsátáshoz.” mondja Guo Shan-shan, a Delta Electronics Foundation, egy hazai és külföldi fenntartható fejlesztéseket támogató szervezet, márka-vezető igazgatója.

A legmodernebb cégközpont a J.J. Pan és Partnerei építészeti cég munkája. Beleértve az új Delta épületet, a cég két másik épületet tervezett, melyek elérték a Vezető Szerep az Energia és Környezeti Dizájnban (LEED) platinum fokozatát, amely jelenleg

Chin Hung-hao

a nonprofit U.S. Zöld Épület Tanács által ajánlott legmagasabb szintű akkreditáció.

„A Föld korlátozott erőforrásainak következtében a környezetbarát alapvető feltétel kellene, hogy legyen minden építész számára,” mondja Pan, aki cégét a '80-as évek elején alapította. Az elkötelezettsége a környezetbarát tervekhez az egyik kulcsfontosságú oka, amiért a 74 éves férfit 2015 decemberében kiválasztották a Nemzeti Művészeti Díj elnyerésére, mely Tajvan

legrangosabb művészeti eredményekért nyújtott kitüntetésére. Hivatalosan ez év folyamán később veszi majd át a díjat. „Pan kimagaslik az emberiségért mutatott aggodalmával, és a gyakorlatiassággal, melynek lencsén

National Library of Public Information in Taichung

keresztül szemléli az építészetet. A munkái tömegek, átlag emberek jólétét hivatottak növelni.” mondja Chang Chi-yi, a Xue Xue Alapítvány alelnöke, mely ez a privat nonprofit szervezet Tajpejben, melynek célja Tajvan kulturális és kreatív erősségének javítása oktatási kezdeményezéseken, találkozókön és kiállításokon keresztül.

Pan alapképzéses diplomáját 1966-ban a Rice Egyetemen szerezte, mesterképzését építészet és városi dizájn szakirányon pedig a Columbia Egyetemen végezte el

1967-ben. Azt mondja a korábbi harmadfokú oktatásban szerzett tapasztalataihoz képest az Egyesült Államokban számos például társadalomtudományi kurzust is el kellett végeznie a pszichológiától a szociológiáig. Míg egy amerikai cégnek dolgozott, hogy megfizethető lakásokat hozzanak létre, a fiatal építész a beteljesülés érzése fogta el az átlagemberek számára készített tervekkel kapcsolatban. Ezek a tapasztalatok, mind az egyetemen, mind az hivatásos világban nagy hatással voltak építész karrierjére.

Miután több mint egy évtizedet az Egyesült Államokban töltött, Pan 1976-ban visszatért Tajvanra, és 1981-ben megalapította saját cégét. Ebben az időszakban kezdtek cégek üzleteket felállítani az újonnan megépült Hsinchu Tudományos Parkban, mely az első ilyen jellegű ipari park volt az országban. A terület gyors növekedése lehetőséget adott Pan-nek saját, újonnan alapított cégének fejlesztésére – az első megbízása a park főbejáratának kapujának megtervezése volt.

„Pan az ország bármelyik építésznél közelebbi kapcsolatot alakított ki a tajvani gazdaság motorjának számító informáci-

ós és kommunikációs technológiai (ICT) ipar tagjaival,” mondja Chang, az egyik zsűri aki a Nemzeti Művészeti Díj építészeti kategóriás jelöltjeit bírálta tavaly. „Egy építésznek jelentős tapasztalatra és szakmaiságra van szüksége ahhoz, hogy ICT épületeket tervezzen.” Egy ostyagyártó egységnek például rezgésállónak kell lennie, valamint rendkívül tisztának, hogy biztosítsa a hibátlan kész terméket.

A minőségből adódó hírnevén felül Pan a fenntartható építkezésekről is ismert, a kiválósághoz való elkötelezettsége pedig azt is jelenti, hogy a szolgáltatásait igénybe vevő cégek hajlandóak magasabb árat fizetni a környezetbarát tervekért. „A kliensek gyakran nem túl proaktívak a kérdésben. Azonban egy építészttől kapott finom iránymutatással a legtöbbjük hajlandó a zöld jellemzőkkel rendelkező épületek mellett dönteni, aminek köszönhetően büszkének lehetnek ingatlanjukra és javíthatják dolgozóik munkamorálját is,” mondja Pan. „Végére is, a zöld tulajdonságok hozzáadása a kliensek által az üzletükbe helyezett befektetéseinek mindössze kis hányadát teszi ki.”

A Delta Americas központja ragyogó

Ring of Celestial Bliss

példája Pan fenntartható tervezési elképzeléseinek. Az épület zöld aspektusaitól eltekintve –mint a bőséges növényzet, az esővízgyűjtő rendszerek és a természetes fényben gazdag terek- az építész és csapata nagy hangsúlyt helyezett egy, a környezetével harmóniában álló struktúra megalkotására. „Ez a gondolat fontos, legfőképp Tajvanon, ahol szűkös a szabad terület,” jegyzi meg. A koncepció a Taipei Igazság Lutheránus Templomá-

Delta building

nak szintén fontos eleme, mely csak egyike a hívő keresztény Pan által tervezett számos imahelynek. A templom bejárata és az utca közti kicsi szabad tér lehetőséget teremt a hívőknek, hogy beszélgessenek egymással, és közben mégis egy biztonságos, megnyugtató helyet biztosít, ahol a gyalogosok szabadon leülhetnek.

Az építész, aki 1994-ben első tajvaniként lett tagja az Amerikai Építészek Intézetének megjegyezte, hogy a kényelmes gyár- és irodaépületek építése összhangban van a tömegeknek való tervezés számára fontos koncepciójával. „Az emberek éjjel-nappal ezekben a komplexumokban dolgoznak, így a megnyugtató dizájn elemek különö-

sen fontosak,” magyarázza. Egy fenntarthatóságra, és akadálymentes környezet elérésre fókuszáló terv nem zárja ki az esztétikus építészet lehetőségét. Bár Pan-t inkább a funkcióról, mint a terveinek kinézetéről ismerik, számos dicsértet kapott

már építészek szépségéért. Egyik kiemelkedő példa erre, mondja Chang, a Nemzeti Közinformációs Könyvtár Taichung városában. Az egység 2012-ben nyitott meg, és azóta regionális látván-

nyosság lett. „Az épület hosszú görbéi a digitális kort idézik – az információ, az emberek, és a kultúrák áramlását” magyarázza el.

Pan másik dizájnja, amit kiemelkedő elismerés fogadott, a Mennyei Üdvösség Gyűrűje volt, egy, a Delta megbízásából ideiglenesen felállított darab a 2013-as lámpás fesztiválon Hsinchu városában. Azon túl, hogy esztétikus, szép látványt nyújtott, az építmény teljesen újrahasznosítható is volt. 2015-ben megnyerte mind a zsűrimind a közönségdíjat az Architizer A+ Díj Pop-up és Ideiglenes kategóriájában, mely egy évente megrendezett amerikai esemény, aminek célja a kiemelkedő építészet és termékek népszerűsítése a világ körül.

Kérdés esetén kérjük írj a taiwaninfo.hungary@gmail.com e-mail címre

TAIPEI REPRESENTATIVE OFFICE, HUNGARY

1088 Budapest, Rákóczi út 1-3./II.

tro.hu, roc-taiwan.org